

Date: 23rd June-2025

BULUTLI HISOBLASH TEXNOLOGIYALARI

Rasulova Barchinoy Karim qizi

G'ijduvon tuman 2-son politexnikumi Informatika fani o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy axborot texnologiyalaridan biri bo'lgan bulutli hisoblash texnologiyalari haqida so'z yuritiladi. Bulutli hisoblashning asosiy tushunchalari, ishlash prinsipi, afzalliklari, xavfsizlik masalalari hamda uning kundalik hayotdagi va biznesdagi qo'llanilishiga oid jihatlar ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: Bulutli hisoblash, ma'lumotlar markazi, server, xavfsizlik, xizmat sifatida dastur (SaaS), infratuzilma (IaaS), platforma (PaaS).

Аннотация: В данной статье рассматриваются технологии облачных вычислений, являющиеся одной из современных информационных технологий. Раскрываются основные понятия облачных вычислений, принципы их работы, преимущества, вопросы безопасности, а также аспекты их применения в повседневной жизни и в бизнесе.

Ключевые слова: Облачные вычисления, центр обработки данных, сервер, безопасность, программное обеспечение как услуга (SaaS), инфраструктура как услуга (IaaS), платформа как услуга (PaaS).

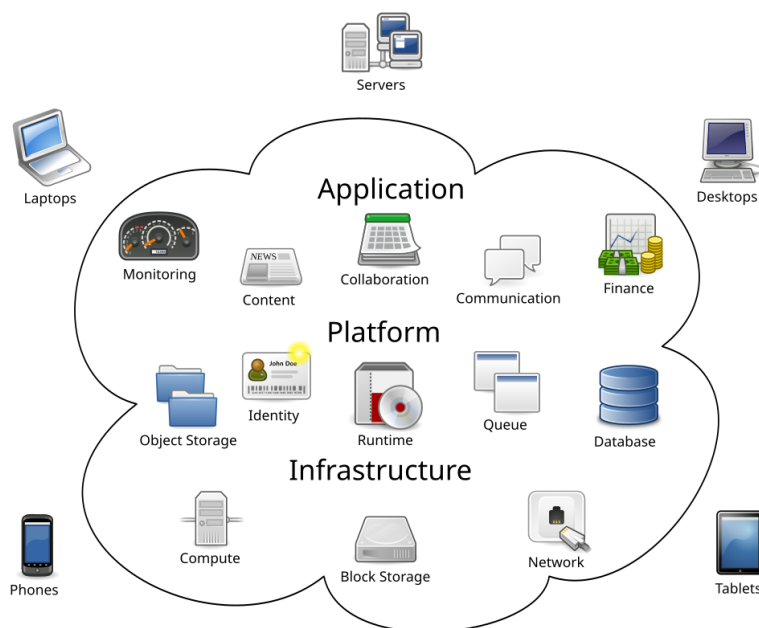
Kirish

Axborot texnologiyalari jadal rivojlanayotgan bugungi davrda kompyuter va internet texnologiyalarining turli sohalarga kirib borishi bulutli hisoblash texnologiyalariga bo'lgan ehtiyojni oshirmoqda. Bulutli hisoblash - bu foydalanuvchilarga internet orqali dasturiy ta'minot, saqlash joyi va hisoblash resurslarini taqdim etuvchi texnologiyadir.

Bulutli hisoblash texnologiyasining mohiyati

Bulutli hisoblash (cloud computing) – bu IT resurslaridan (dastur, server, ma'lumotlar ombori va boshqalar) internet orqali foydalanish modelidir. Bunda foydalanuvchi o'zida maxsus qurilma o'rnatmasdan, bulutli xizmatlar orqali kerakli amallarni bajarishi mumkin.

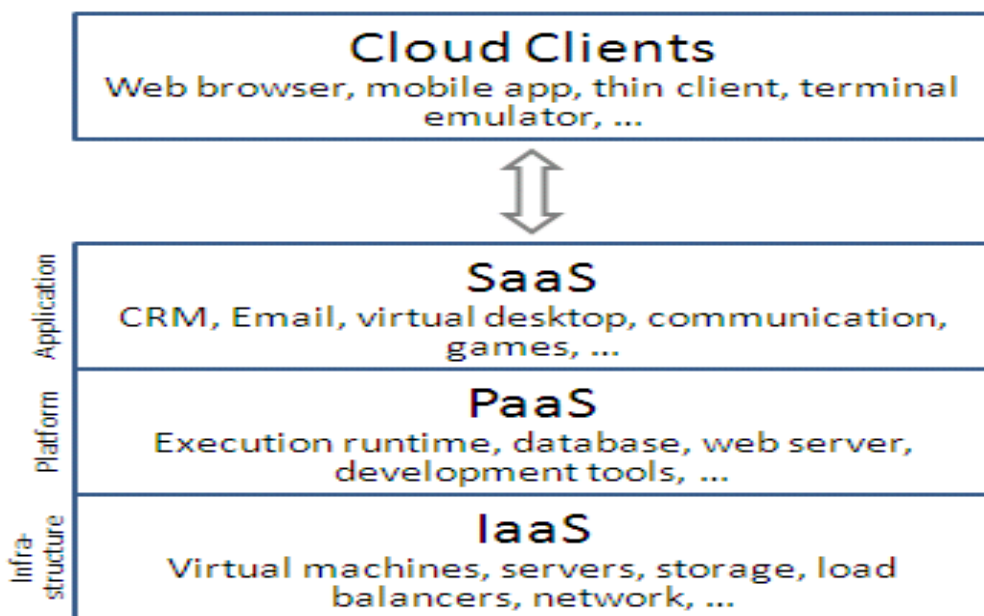

Bulutli hisoblash turlari

Bulutli hisoblash turlari quyidagilardan iborat:

- SaaS (Software as a Service): dasturiy ta'minotni xizmat sifatida taqdim etish.
- PaaS (Platform as a Service): dasturchilar uchun platforma taqdim etish.
- IaaS (Infrastructure as a Service): texnik infratuzilmani ijaraga berish.

Bulutli hisoblashning afzalliklari

Bulutli hisoblash texnologiyasining asosiy afzalliklari quyidagilardir:

- Xarajatlarni kamaytiradi.
- Moslashuvchanlik va kengayuvchanlikni ta'minlaydi.
- Internet mavjud bo'lsa, har qanday joydan foydalanish imkoniyati bor.

Xavfsizlik masalalari

Bulutli xizmatlardan foydalanganda, ma'lumotlar xavfsizligi muhim ahamiyatga ega. Shifrlash, foydalanuvchi identifikatsiyasi va autentifikatsiya kabi texnologiyalar xavfsizlikni ta'minlaydi.

Xulosa

Bulutli hisoblash texnologiyalari hozirgi vaqtda axborot texnologiyalarining ajralmas qismiga aylangan. Ushbu texnologiya orqali nafaqat kompaniyalar, balki oddiy foydalanuvchilar ham o'z ehtiyojlariga mos ravishda xizmatlardan samarali foydalanish imkoniga ega bo'lmoqdalar.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Mell, P., & Grance, T. (2011). The NIST definition of cloud computing.
2. Sosinsky, B. (2011). Cloud Computing Bible.
3. Rajkumar Buyya et al. (2013). Mastering Cloud Computing.
4. Mahmud, H., & Paul, M. (2018). Cloud computing: concepts, technology & architecture.

